

DOMOVINA

Uredništvo
je na Schillerjevi cesti 8. — Dopolno blagovolito francosko, ročkopis se ne vrajajo.

Eskizna trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter večja za Avstrijo in Nemčijo 12 krov., po letu 6 krov., 3 mesece 3 krov. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znata počitina, namreč: Na leto 17 krov. po letu 8 krov. 50 vis. Naslovnica se posilja upravitelju, plačuje se vnaprej.

Za končanje
se plačuje od vsake petti-vrstne po 20 visarjev za vnaprej
kot je načrt: za večje in natančnejše inšeriranje
izstavljajo.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Ljudski shod polit. društva „Sloga“ v Ormožu.

Zadnjo nedeljo je dodivel Ormož precej hrupno politično zborovanje. Prvi so nastopili v Ormožu pod vodstvom g. kapl. Ozvatiča, načinjani in napiti ljudje ter ili s kričanjem in nedostojnim obnašanjem v boji za duhovništvo pod krinko „Kmečke zvezde“. Prvi so tadi v Ormožu pogoreli kaplani in farovi. Ta stis je imel po zborovanju vasko. Da garda g. kaplana Ozvatiča ni vedela zakaj se gre, kažejo bursi živijo-klici, ko je govoril, da je „Kmečka zvezda“, pravzaprav duhovništvo zvezda, zgubila v okraju na ugledu. Govorimo pa o „ljudskem shodu“, ker je občini zbor popolnoma zginal v splošnem razburjanju.

Že na znanje je kazal shod svoje pravo lice. Na jedni strani duhovniški in njihova velikonečelska garda, na drugi pa, lahko rečemo, napredniki. Teh je bilo obilno s Hardeka, Huma, Lepčičem, Franakovem in Puškinem. Ormoslav je bil razmerno malo.

Po 4. uri je otvoril g. dr. Omulec zborovanje, pozdravil naravnote, imenoval zapiskarjem gg. Porekara in Loparnika, razložil da kratko pomen državoborških klubov in dal besedo gosp. dr. Ploju.

Njegova izvajanja v vzrokih, kateri so ga nagnili, da je vstopil v jugoslovanski klub so se gibala v istih mehjih kakov v članku, katerega je pričela „Domovina“ v Štev. 74, dne 28. junija ter jih takoj ne bodovali ponavljali.

G. kaplan Ozvatič, katerega je določilo duhovništvo na svojem shodu v Mariboru glavnim govornikom, je hotel najprej govoriti med svojimi prisotnimi, pa ker ga je g. predsednik tako prijavno vabil, je vendar šel na sredino, da so ga stisali in so mu mogli pritrjevati tudi „liberalci“. S tem je bila prepričena namernava demonstracija pritrjevanja med njegovim govorom. Nagovoril je sicer zborovalce z „dragimi katoličkimi in slovenskimi veličji“ — pa ni prijelo. Vprasil je predsedništvo, ali smejo soditi o Plojevem koraku vsi zborovalci ali samo tisti, kateri so ga volili (reci njegova načinska v pisanu tolipa?) Dr. Omulec je odgovoril, da ni mogoče konstituirati, kdo je Ploja volil ali ga ni volil, ker so bile volitve tajne. (Za načine duhovništva seveda ne! Op. por.) Shod je sklican za vse volilce in je dr. Ploj sedaj podstanec vseh volilcev (Naši mačevalni in sebični klerikalci seveda dragače misijo. Op. por.), torej je vsem odgovoren. (Živijo-klici!)

Kaplan Ozvatič je na to konstatiral, da je na Stajerskem sloga za večne čase pokopana in dejal, da bo to govoril, kar so mu naročili. Očital je dr. Ploja nekolegalno ravanjanje, da se je izmenjal svojemu programu (g. kaplan je čital iz svojega nošesa in ni odgovarjal dr. Ploju), kar je pa zelo težko dokazati, se zagajal v Hribriju in očital „Sl. Narodin“, da po socialno-demokratski programu vlači najbolj skrivenost in intimne duhovniške zadeve na dan (to je sevje govoril gospodom zelo neprijetno). Dejal

je, da je to moralna politika (medklj.: Da si preved od pogrebov računite? Burem smeh), da sedi dr. Ploj v istem klubu s takim brezvercem? Povedal je, da obstoji Korščeva stranka na Slovenskem te stoltočja in da je „Narodna stranka“ proti veri (Hrupsu ugovori. Klici: Lat! Vi Izate!) Na to se je zabil Še v visoko politični in končal med klici: „Amen, amen!“

Dr. Ploj najprej ostro zavrnje klapa Bratulčka, kateri ima soditi po njegovem modelku, o potenca in resnicljivočnosti pojma „Slov. Gosp.“. Na to opisuje že znanje dogovora pri govoru glede skupnega kluba zlasti pri seji „Km. zvezde“ v Mariboru (Jedro smo priobdili v znasem članku „Domovine“ št. 74). Dr. Ploj še doda, da ne imeli klerikalci pri dogovorih glede skupnega kluba namesto osmitten poslance Hribarja, Ježevnika, Robleka in Strelija, pa Hrvati tega niso poslali. Povrdirja tudi, da so hoteli iz Ljubljane na vsak način doseči, da bi padla in Robič. Konča slednjik z razjasnilom, da je snežna bajka, da je zgubil on na ugledu in kako neizmena skoda je zadela narod s cepjenjem slov, poslanec v dva kluba.

Kaplan Ozvatič pravi, da ne more vsega tako natančno povedati, ker nima podatkov in pogovora te enkrat svoje prejšnje trditve. Očita tudi podno hrv. duhovnikom nemoralnost (!) in trdi, da so Hrvati nadalj nasprotujki!). Govor nekaj o razmerah v Dalmaciji.

Dr. Ploj je enkrat ponavljaj, da ni nikoli pristopal „Km. zvezdi“ in da ni bil njen kandidat. V dokaz tem

je na redel dogovore v delčnem zborni gledje kandidatur. Dr. Korošec ga je vprašal, če kandidira, da na njem je odgovoril, da na svoji starji program, ki se pa v bistvu vsega s programom „Km. zvezde“. Pri dogovoru vseh del poslanec pa se o njegovi kandidaturi ni razpravljalo. Da ni bil kandidat „Km. zvezde“ potrjuje tudi jasno piški shod.

Kaplan Ozvatič se se sklicev na vodilne plakate in agit in zlate arde med ironičnim pritrjevanjem „liberalcev“.

Poslanec Iv. Kočevar potrdi resničnost Plojevih izvajanj glede dogovorov v delčnem zborni in konstata, da ni nastopila danes opozicija proti Ploju in prepiranja, temveč da so bili ljudje načinska. (Viharno odobranje).

Nato je sledilo čitanje rezolucij, glasovanje za- in proti-, pri čemer se je varovalo stroga objektivnost — to povordjamo naprav latijivim sumnjenjem „Slovenca“. (Dopisnik volja: Wes das Herz voll ist, des geht der Mund über. Op. por.) Izid smo že poročali.

Ravn tako moramo na tem mestu pribiti, da se je poletno tradil g. dr. Omulec kot predsednik vladrati mir in red. Ako se ma to ni popolnoma posredilo, je bilo pač posredno in neposredno krivo občanjenje Velikonečeljanov.

Govoril je se kratko in jedrasto g. dr. Flor. Kukovec o potrebi slovenskih v srednjih žolih ter stavil tozadnevno rezolucijo, na kar se je še le na kratko zvrnil občni zbor „Sloga“.

LISTEK.

Zbornik.

Na strelto daje „Slovenska Matica“ v Ljubljani, VIII. Zvezek. Uredil L. Pustar. V Ljubljani. Nacionalna „Narodna tiskarna“ 1906.

Vesten kronist zabeleži, da je letos „Zbornik“ izgubil privesek „znanstvenik in poučnički spisov“ in zajedno prina, da ne to ugaja. V letočnjem „Zborniku“ je v pretežni večini zastopana literatura zgodovina. Dr. Fran Ilešič je napisal dva skrbno in minuzionno sestavljeni članki: „Češko-slovenska vzhajajočost v misilnih dobeh“ in „Srbski pisatelji Jovan Rajčić in Urban Jarmik“. Oba spisa pa bosta v prvi vrsti zadostila le strokovnjake, katerim sta tudi namenjena. Slišim slojem, posebe pa je načemu izobraženosti, ki hodi literaturo izbrizati, a se prav malo brigati za rezultate mehanizmika, kompilatorskega pikolovstva, je namenjen članek „Tercinska arhitekturica v Prešernu“. Kakor vemo

iz privavnih pogovorov, je maršikoga vstraili ta hudo znanstveni naslov, da si ni pridobil tega, kar nam takoj podaja Avguštin Žigon. In če je kdo iz gole radovednosti začel čitati, ga je njegova komednost ovirala, da ni zmagal znanstvenega svoda. Ta spis se mora citati pažno, vestno, čitalec mora, če treba tudi, trtravati svojega Prešernja, kakor poroča pisatelj na strani 124. — Če se je poletno tradil, bo pod pisateljevim vodstvom srečno prilezel na vri te strne gore in odprti se na bo rangled, za katerega mu ne bo tal poti in žrtve. Kar spise g. Žigona posebe odlikuje, je dejstvo, da ne pove stopinj po izvedenih kolovozih (Stritar-Mahnčič) in da združuje z logično doslednostjo in neizprosnim sklepanjem velik, obogatljiv in intimno umotniški čut. Osain pa, ki so se dali ostrakiti po znanstvenem naslovu, priporočamo, da si predčita vasj stran 106—122; mogoče jih bodo te strani tudi prijete, da se oprimejo celoga dela. P. pl. Radics je napisal mal dosenek: Slovenske bramborske pesmi

iz privavnih pogovorov, je bolj informativen je spis našega Ilira, ki pa je v zadnjem času precej tih, Andreja Fekonje, o prvih lojih pri Hrvatih od XIII. do XIX. veka. Domago zgodovino obnavlja J. K. Podgorjanski v spisu „Jedje na Kranjskem“. Sklo moška, ki je mnogo delal, a pri tem tudi in skromno živel, nam podaja L. Pintar v življenjepisu Ivana Vavrida. Dr. Ivan Žmavc ima v „Zborniku“ zanimive, poljudno pisani članki: Herbert Spencer, filozof razvoja, naprodka in svobode. Z zadovoljstvom moramo konitratirati, da postaja bibliografija, ki jo za „Zbornik“ vsako leto priredi, dr. J. Šlebinger, leto za letom bolj prestredna in porabna. Velik napredok pomeni te to, da sprejemata tudi članske in ne samo posamezne publikacije. Zanimiva pa ni samo za literarnega zgodovinarja, ampak tudi za vsakega, ki hodi zasledovati naše duševno življenje.

* * *

Sposmili. Spisal dr. Josip Vočnjak. Drugi zvezek (1868—

1873). Izdala „Slovenska Matica“. V Ljubljani. Tiskal Dragotin Hribar. S to knjigo so končane prve naše kulturno- in literarno-zgodovinske memoare. Knjiga opisuje dobo od leta 1868—1873, dobe taborov, prekipevajočega narodnega navdušenja, surk in trobojnici. Pomembno je, da kaže kar prva stran gospoda pisatelja v surki. Knjiga sama ni enotno delo, ampak kaže bolj posamezna poglavja, ono razkošnost in zajedno universalnost, ki je značilna za dobo, v kateri je misil narodnjak, da mora poleg svojega poklica biti še poet, politik, žurnalist, skratak vse. Knjiga je spomina one dobe, v kateri so se končno fundirali malodane vsi kulturni faktorji, ki so potem vplivali na razvoj našega kulturnega in političnega življenja. Danes so razmere popolnoma dragačne. Zaleči smo se v vsem svojem narodnem delu in oblio nas je trpko spoznati, da moramo sedaj znova začeti pri najpričimljivejših stvarach. Surka, trobojnica, „Naprej zastava Slave“, navdušeni govorji, vse to nam je danes

Zdi se nam tudi potrebno emcačiti, da se je med glasovanjem odstranil mnogo (nevede nepristranskih ka-li) med in da je do križanja in glasovanje pri kaplavnikov prisilah na komad. Za maledictva in raznodelna človeka je bilo jasno, kje je bil na stolu intelligentnejši, umestnočnejši in kdo je fantazem. Zato se natej tistih, ki glasov, ki so bili oddani predi napovedjo, da se resnega človeka prav niti. Zlasti se, da izkoristijo in napeljajo geveri ljudje z vero in vino ljudstvu k suroroti in nedostojnosti. Če je to "katalistička" politika, potem se jo mora izkoristiti vsak dostojen in počes Slov.

Politični pregled.

Slovensko državite.

Zvezna češčki klobur raspada. Glasilo agrarcev, "Vensk" pite: "Splošno se spoznamo, da nam Zvezna, katerim je sedaj, ved štodi kot pa koristi; o kaki koristi sploh ne more biti gever. Korist od nje imajo k vsejemu maledictvi ministri, kateri se redno sklicujejo na Zvezno ter se s tem vdržajojo na ministerjih sedaj. Zvezna pa ni bila sklenjena za to, da bi sestila nekoliko članov sedanja vlade, kot podpora." Azzarso glasilo klobu potem: "Pred s tem je Zvezna, v kateri se sedaj samo kliceta, zasehanje in kvante. Bolje niz nego tako siromalika Zvezna!" — Vedno Zvezne se nagiblje k vidi in klerikalizmu, to se bodo pri glasovanju o začasnom proračunu jasno pokazalo. Za proračun bodo klerikom glasovali: Maledicti, klerikalci in Starodeti, morda tudi agrarci z njimi — dragi bodo proti. Vendar tega boda ob maledictovi ministra dela na raspolaženje svoje partije. V ministerstvu vstopi morda en dan agrarske stranke.

V državnem zboru je bila sprejeta učnost Udrževalcev predloga o zvišanju fonda za mojeracijo. Udržal je ustrezil svoje zahteve s tem, da je poravnjanje postale potrebovane, ker se mojeracijata dela od leta do leta množi, kar rastejo delovske nedele, kar se zidroži edenček bolj drža in kar treba oblažiti avtorizacijo vočnih držav. Posl. Jro je zahteval, naj se delijo v bodoče podpori temu fonda na posamezne delnice izveniski Galicijo po razmerju v delici plačljivih davkov. Posl. Perko je govoril pred Jevremom predloga.

Dr. Lengur je stavil predlog naj

se izvoli jubilejni odsek 26 članov, kateri naj pridejo in sporči zbornici, kako naj bi država preoblikovala 60 letnico cesarjevga vladanja. „Ako bi bil jaz v tem odboru, bi predlagal, naj država povesti 100 milijonov osnovnega kapitala na starostenje in invaliditeto zavarovanje, katero treba osnovati na kmetu, obratku in sploh na vse priznajoče stanove. To zavarovanje bodi zavzetna za splošno vojino pravico, katero je dal cesar vsem narodom in državljanom.“ Predlog je bil enoglasno in brez debata sprejet.

Na dnevnem redu je bil tudi predlog vlaže, da bi se ob 60 letnici cesarjevga vladanja kovalo posebne zlate v vrednosti po 100 in po 5 kron. Te dve vrsti zlatov bi imeli dvojni namek: prvič vabil cesarjev jubilej in spopolnit na denarni sistem z novo kategorijo, kateri bi bila jednaka angleškim zlatom po 5 sterlingskih lir ali francoskim zlatom po 100 frankov. Nadalje naj se pooblastite avstrijska v državni vladi, da izdaje za 64 milijonov srebrnjakov po 5 K in sicer za 44,800,000 avstrijskih in za 19,200,000 ogratik.

Pri prvem čitanju vladuega predloga, kako naj se obrestosno naštega denar civilno sodišči deposit, je predlagal Starover Keryovič naj se dobrički in prebitki in teh dokodkov ne prepuščajo državi, ampak naj se izročajo delcem na starovo sirotiščnic.

"Frankfurter Zeitung" od 15. t. m. piše: "Skrivani konflikt s krom, odprtji boj o hrvatskem narodu, napeti odnos taj med obema parlamentoma, vojno stane proti narodnosti, poostrenje razrednih nasprotov več sudenjskih zakonov o kmetijskih delavcih, nizki kur državne rente in omajanje kredita veči nevarnosti vseh razmer: to je bilace koalicije vlado po petih četrtinjah — za takovsko prehodno vladu, katera je imela prav na prav le te uslove, investi splošno vojino pravico, v resnicu izvrstni namek je to v resnicu izjavil: S splošno vojino pravico gre po stvar lepoti. Priprave so niso končane ter si misliti na to, da bi se predložila nova parlamenta se tekem prihodeje jeseni. Parlament je bil po navidezni zmagi nad hrvatsko obstrukcijo na podsticje, Hrvatska pa se oborčuje na novi boj proti mednarodnim gospodarstvom, kateri se nizre da s pomocijo — grde skupne vojske — nizri zloniti, ki bodo pa končno vendar na Hrvate zmagovati, kajti tudi na Hrvatakem

Na drugi strani pa se je pri nas izvrila toliko potrebova diferenciacija politikov. Danes imamo — hvala Bogu! — ljudi, katerim je literatura, politika, filozofija, narodna ekonomija politički v pravem posameznih besedah. Narodni delavci je dovolj, inteligence tudi, tako da bi se lahko storilo mnogo, mnogo. Takaj mi bo mogelo biti ugovarjal, da imamo samo "inteligenten proletariat", dotični pa ne posmali, tiči v tej frazi, posebno kar so Slovencev niti, velik posmali. Skupina, ki se nazivajo s tem molahnolikim, posmanskim imenom (v katerem tisti posmanki mnogo samoučilci kakotjerje), nima vraka, da bi se imenovala tako. Pri nas je dela mnogo, za delo se ne dobri polten zaslužek, tako da odpade popolnoma beseda "proletar", tej skupini manjka pač menda prej "inteligence". Zdi se mi, da je na načelnu "inteligentno" "proletarstvo" nagnjen nekak kvetiščičen fatalizem, poslovenko — nemarnost.

Toda vratimo se k knjigi sami. Knjiga je dragocen prispevek k naši

se ne da več dolgo vladati s pomocijo hajostov. Bi li ne bil čas, da bi maledicti narod premilil o tem, kaj mu je prinesel brezupolni spor s krom in promeno vladanja sistema?"

Tudi ruski listi plete članke o ogrsko-hrvatskem sporu. Madžare ves svet spoznavajo za to, kar se v resnicu, za nasilne — šoviniste — in vsi civilizirani narodi jim obradajo hrbot.

V Križevčku je bila proti skupini Drobheckemu, kateri je ostal v ogrskem parlamentu, ko se je glasovalo o Senčniščarskem zakonu, velika demokracija. Ogrodjeni narod je temu izdaljicu narodnih pravic pobil vse okna na njegovih palacih. Poltena hrvatska družba ga bojkotira ter se mu kakor okuženec inogubil.

Venjanje državne.

— Srbišja. Kakor poroča "Neues Wiens" "Bild," bode sklenjeni med Avstro-Ogrsko in Srbišja ta-le pogodba: Uveriši svajn na avstro-grško ozemlje je prepovedan, dovoli se pa upor 30 milijonov kilogramov svinjskega mesa. Govedi se bode smeli uvažati le določeno Mevilo na leto, prevez živilnejskih produktov čez avstro-ogrško ozemlje bode dovoljen. Dovolile se bodo Srbišja tudi značane diferencijalne carine na perzutino, jajci, čedipje in kuhane čeplje. Srbišja bode v nahvalo dovolila Avstro-Ogrski jako velike in važne carinske občajave.

Dopisi.

Ciril-Metodova slavnost
Maribor. Nasi podružnici ste nam privedile zadnjo nedeljo veliko narodno veslico. Videjo se je, da še čas ni sbrusal iz spominja osnega vta, ki ga je napravila na občinstvo Ciril-Metodova slavnost pred dvema letoma, kajti v nedeljo so se sbrali ne samo mariborski Slovenci polonitvili v Narodnem domu, ampak tudi drugi narodniki od bliži indaleč so počastili našo slavnost s svojim prilodom. In mislimo, da jim ni fal!

Kdor ne še spominja zadnje veslice, je pač po pravici pritakoval, da tudi letosinja ne bo zaostala za prejšnjimi. A kaj tacoga, kakor se je občinstvo nadalje na tej slavnosti, ni pritakoval nikdo. Tedko stilizira bi imel, da bi se moral odločiti, kje je bilo lepje, kateri prostori se bili okna, okrasni ali v katerem prostoru se bilo nato Slovenske lepote in prijava, kajti pri vsakem koraku se ti je nudio kaj novega. Ce si stopili na vrt, si ogledal krasni cvetličnik in rame ūstote z lepimi danami v narodni noći,

moral si nekote vasklikati "kako krasno". Komaj odigral pogled od te kramote, narodni nekaj korakov in te stojis pred "črnim grabom". Kaj pa je to? To si mora ogledati. Spozni se v globino, črni murek gospod te sprijene v svoje narodje in blagodajna bludna sapka ti brije v obra. Z notakom temu stopaj dalje in dalje, mesto, mesto, niz na njej naletiti na rokavajoče. A nastoni tretji struk. Le jednega rokava, nujna nekaj v jami, ki prido rastega svojo "harmoniko", da lahko mladi svet ruja po jami, medtem ko ti prijame gospa in gospodinje nadajo dobre klapljice in okusa jedila. Zdaj pa te si oglej tudi nekajko prvo in druge nadstropje! V prvem nadstropju je razložil trgovski klub svoje zanimivosti. Zdi se ti, da si kje na Turčku v kakem bazaru, saj ne na Ciril-Metodovih slavnostih v Mariboru, tako raznokrije ti urejajo takaj oči. Pa tudi od tega krasa se mora ločiti, da je lahko po bližnjosti dobesedna na vrh k Sr. Arehu. Odaren si, ko prideš na vrh k Sr. Arehu v drugo nadstropje ter sam ne ved, bi li verjel svojim očem. Vprašal si, ali je to sploh mogoče, da so vriši Rusiani odnesli sv. Areha iz Pokorja k nam v Maribor. Ce pa pogleda njih korenite postave in snele obrazne, potem se ne smed čuditi, da ti junaki prestavljajo redimo Sv. Areha, Sr. Bolfenku ali katero drugo pohorsko nasebljivo kamor se jim zljudi.

Ali vendar, tudi pri teh sinovih narave se ne smet predočiti mediji, drugega zamuditi nastop otročic iz otročkega vrtača takajih sloških astrov. Ali ti ne kane solza in romska očesa po obrani, ko gledaš te nedolne angaže, ki ti predočajo, kaj zamore človeku dosegci s pridom. Ali ti ne poskušuje srce veselja, ko vidiš naše slovensko mladino polno upa in nade, ko prideš do prepiranja, da sem, ki ga seje Ciril in Metodova država ozir. v Mariboru, nje podružnici, si padis na trdu tla, ampak da primaš tako lep sad. Kdo pa je načulin vse to, te majhne, silki spraševati na različnih straneh. Odgovor — sloški astre. Te se bili, ki se niso značile zastop, pokazalo se je pri nastope. Vsa čast in kvalitativni ostrem za njihovo potrebovalnost.

Zdaj pa je čas, da se tudi nekajko odspodjeti in pokrepdat. Podaj se toraj na vrh k Astorom. Pa, radča delas brez krčmarja. Nasproti ti prvič mondača in te časa nimam vprašati, kaj naj to pomeni, kaj ti se od vseh strani doni na vse: "Sokoli nastopijo". Posabit na glad in dejo in

Zahvalna knjižnica. Zvezek VII. Založila in na svetlo dala "Slovenska Matica". V Ljubljani 1906. Tiškal Anton Slavter v Kamniku. (Uredil Josip Kostanjevec).

Lahko se reče, da je ta knjiga jedna izmed najboljih, najbolj posmernih, kar jih je kostil Matica, na svetlo dala. Da bi v njej Cankarje piše, "Sart in pogreb Jakoba Novčića", bi jo lahko imenovali zbirke skromnih podjetkov a la Murnik, Ivan Baloh, Bratina itd. Sicer se pa Cankar s svojim junakom Schiwitzom lahko zasedeno vprašuje: "Wie kann denn ich in die Gesellschaft?" Gospod urednički, ki ima v tej knjigi sam simestralno krvavo povest "Obsojena", je imel vse toliko časa za ekonomijo, da je postavil Cankarja v ardo med ta "Band". Cankar pa si tiči nos in je, ker ima odvisno več okusa ko urednički Kostanjevec, niziljan, da ga je postavil v tako dražbo. "Poroz o literaturi" (I. Serien) je klaver poskuš, ustvariti kar s prvim mahom nekaj feso-

laj nazaj v prvo nadstropje v veliko dvorano. Občinstva je že vse prenaloženo in na vsemob obrazu določen napretnost in nadzornost. Nakrat ti starije glasovi: sokoški korčnica na slo in ob njih svetki tudi prikorača; krepkih sokolov z načelnikom na desni v dvorano. Odročenje se svrhi v mestu, in da te stope mladi sokoli neprisiljeni kakor v kamen vsekani, pripravljeni so proste vaje. Nadzornost občinstva je še na vrhnici, vsekad nadzirje zapo. Ko pa godba jame igrači k prostim vajam, tedaj se le gled življeno in te kipe. Misične začne žarlati, dvanašt člilk sokolov izvaja prava vaje tako jednakosmerno, kakor ki imel samo jednega pred seboj. No, naj pa tadi pleskanje si hotelo posneti. Kdo bi si misli, da bo „Mariški Sokol“, pri česar rojstvo so bila tako težko, čez par mesecov tako močno nastopal, da so lahko mariborski Slovenci ponosni na te junake.

Z nekim novim nadzrenjem se lotiti od sokolov, da pošteči na vrta svojemu želodcu najbolj primeren žotor. Komaj storiš nekaj korakov, zastane ti nega sama od sebe. Iz visokega, nalačča se godec in pleskoval pripravljenega odrja do njiju milii glasovi melejnega perškega zobra pod vodstvom gospoda S. Stigmarja v vedeni mrak. Kakor zafaran ostaneš na mestu, dokler se ne izpoje. Komaj utihejo zadnji akordi, še sišči nemavdno kričanje pod perškim odrom. Nadzornost ti ne da miru, moral pogledati, kaj je ta tako zasmivaga, da je tako gnejda pri vhodu. Na stoni zraven vhoda te podvrsti ūden lepek, na katerem se ti bliže nasproti besedi „krvava rihta“. Zdaj pa le hitro notri, to mora biti nekaj imenitnega. Z nekakim stranskim stopilj v sodno dvorano in takoj vidia, da je bil tvoj strah opravičen. Pri zeleno pogrenjeni mizi sede z remesni obrazci trije častitljivi starci – sodnika, nobena mišica na obrazci ti ne objavi njih mišljena mimo in treno preudarijo vsek zločin, na kar sledi kazen. Pred njimi na mizi pa gorite dve sveči, kar daje vesnu še bolj častitljivo obličejo. Gorje zločinca, ki ga sonda dovede pred „krvavo rihto“; nadje sicer takaj zagovornika, ki se trudi ga operati vsekoga maledka, a naj he ta tako dobro govor, „krvava rihta“ ga mirno poslita do konca in potem sodi po – svoje. Zdaj pa le ven, da še tebe ne spravijo pred kravo rihto, kajti takaj je štrotje, kakor pa v srednjem veku pri takovani „skriveni sodbi“.

Konecno si oddahnec od tega polovanja, ki je trajalo vse popoldan. Vendar sedaj na veder bo mirneje, si

misiči. A motil se! Ali ne sišči v veki dvorski grobki, ki ti svira poškodne pojne in lahko se zlikuje valjka. Pari se vrste v kolobaru jedna na drugam, jedna plesalka je lepja od druge, da sam ne ved, kakore bi zaprosili. Pa posti mladi svet ter poglav raji v nadročno kavarso, kjer se ti postreže, z denar ti ure pošeli. Takaj se je resilo na večer prijetno življeno, ki je trajalo do ranega jutra.

Gotovo nisi navel nobenega, ki bi mu bilo fal, da je posetil to slavnost, ki bo nam vsem ostala v lepem spominu. Vsa čast in priznanje pa podružnicama na to krasno prireditve.

Slovenske novice.

Štajersko.

– Bratje Sokoli! Vesem članom, ki se nameravajo udeležiti izletu v Žalec, dne 4. avgusta t. l., nazznamo, da se vrše redovne vaje vsako soboto zvezter točno ob pol 9. uri na sokoškem televadališču v Gaberjih. Obenem opozarjam brate Sokole, da se udeležimo jutri, v soboto, po televadbi odhodnice brata Leona v „Skalni kleti“. Na zdari!

– Celjska glavna davkarija je postala nekaka kazenska kolonija. V tem uradu sišči 15 uradnikov, od katerej je vedno 5 do 6 bolnih ter mora ostalih 9 ali 10 opravljati vse službo. V zahvalo za te izredne napore ne more nikdo na dopas – zaradi posmehanja personala, kakor pravijo v Graden. Gospodje pa nikdar niso storijo, da bi se bolnike, o katerih veda, da jih bode bolezni meseci in meseca zadrževala ob delu, dohli na mestnike; niti definitivno izpraznjena mesta ne popolnijo po potrebi. Tako inkorporiranje davčnih uradnikov sišči graje in državni poslanec naj bi tudi na to oponziril finančnega ministra! Pritožbo v listih nič ne izdajo, merodajni gospodje so za pritožbo občinstva in uradnikov gledi.

– Iz Celja. Na Graski cesti sta se spela dva rokodelka pomislilka, Zapanc in Sovšek. Zapanc je ranil svojega nasprotnika z nožem na roki.

– V celjskem „Nemškem domu“ je odpovedal dozdanji krčnar in hoteprimer.

– Vredkovski ljubljane. Dolavec Travner in Gabry, kateri je pred nekaj tedni iz načrtevanja ranil svojo prijatelja dekle Rupnik z nožem, je obsojen k 4 mesecni težki jeti.

– V Štajerski pri Celju zborujejo

22. t. m., to je prihodnji pondeljek, Marijine družbe iz Celja, St. Ruperta, Petrovč, Vojsnika itd. Svetujemo starcem našim deklet, naj jih ne poščajo samih tje. Na takih „shodi“ se navadno niz pride na godi in ne sišči.

– Prestavljeno je vijiti poštni kontrolor Judo Dolina iz Maribora v Gradič.

– Dedečna sreza na tajaki premet na Štajerskem ina posebne znamke s slikami Štajerskih krajev na tvoj trgovcu in zasebnike, kateri si dopisujejo s trgovci in znanci v tajih krajev.

– Nejam o naših poštah. Dne 16. t. m. dobila je stranka v Šredicah dopisnik, ki je bila v Ormožu na pošto dana dne 14. t. m. Dopisniku ima samo grški poštni pečat od 14. 7. 1907 in srediski od 16. 7. 1907, torej se ni vostila po drugih nepoklicnih poštah, ampak je pravnavost je Ormoža v Šredicah z dva dni! Po se pride v kratkih dveh urah po direktni telefonski liniji pa v poi aril. Pratek mesec je ista stranka dobita razglednico, katerih ena je imela poštni pečat

iz Solnograda od 24. 6. 1907 ter iz Šredic od 25. 6. 1907; druga razglednica je bila in Monštevova na Barvarščini, poštni pečat od 25. 6. 1907 in srediski od 26. 6. 1907. Torej različna dopisnica in Ormožu v Šredicah, to je 9 km. dvakrat tako dolga kakor je Solnograda ali in Monštevova, ki sta oddaljena 440 km in 490 km! Ali je tako krvna ambulanca ali pošta? Vedeli bomo poškrbi za red!

– V Štajersku v Želati dolini se vrši to nedolj pri Stičirje ljudska vesolica. Zadetek z 3. uri popoldne. Na sprednji je gledališčka igra, predavanje g. učitelja Lovšitik: o kmetijtvu in člana „Pravete“ g. L. Prekoška o načinu na potrobi inkorporiranih društev, nadalje godba in ljudska vesolica. Ker je bilo zadaj nedolj dočka Čejanov nazznamen v Šmartinu, jih opozarjam danes ponovno na ta lep izlet.

– „Zaliki Sokol“ razvije 4. avgusta svoj prapor. Poračime to priliko in pohitimo ta teden na izlet v krasno Savinsko dolino!

– Reparski napad. Prodajalca kruha takajnjega počka Achleiterjev je napadel na cesti proti Galiciji nek postopac in mu hotel vse skupljeno denar. Ljudje so na klico napadnega prihitrili na pomor in pregnali postopaka.

– Fedarna brambra pri Sv. Frančišku Ksaveriju dobi na svoje modro lepo in praktično voz. Blagodarjenje integra se vrši v nedolju, dne 1. septembra letos dopoldne. Popoldne je istotan „Pianinski sejm“ Savinske poštarske Slov. pianinskega društva. Prvotno je bilo nazznameno obe slavnosti imeti dne 11. avgusta ali zaradi raznih zaprek so je prečiljeno na 1. septembra. Na pomor!

– Izlet na Hontje. Opozarjam te enkrat na sostanek Savinske in Kamniške podražnica S. P. D. v Gornjograjski koci na Menini. Izletna greda v nedeljo sijajr v Gornjega grada, in Vranskega in iz Kamniške. Sostanek od 9.–10. ure. Pivo in vino se dobi v koci in Savinska podražnica spravila vel sodetkov piva in sodetki pristažna vina v koci. Jedila mora vsek s seboj prineseti ali mrlja ali si pa v koci skuh. Kjer je kuhinjska posoda na razpolago Potje, godba, razgledi itd.! Za izlet se zanimajo slasti Kamnišani, pa tudi precej Savinčanov poleti – soveda le pri lepen vremenu – na krasne, nečedne in niz nevarno Menino. Članom je priporočati se prijetji veder priti na Vranske.

Pridi vrah planja

Nitave sin!

– „Pianinski sejm“ se vrši dne 1. septembra letos v velikem Morširju. Priskrakovati jo, da takrat prihitrilo k Sv. Frančišku Ksaveriju vsi oni, ki se bodo v poletnem vesci družbi dobro zabavati. Sejnarji greda lahko dragi dan na izlet v logarsko dolino, k Slapu pod Rinko, na Ojstrico, na Kamniško-sodlo. v Morširu kocu na Golnik, v Gornjograjski koci na Menini, ter Crnavev v Kamniški itd. Prostor, kjer se sejm vrši, je obširen in ho sej dobre ujenje. Opozarjam na to veliko ljudeško slavnost tudi razna društva, naj priredijo društveni izlet v Savinske planine ob prvi priliki. Vstopnice ne bodo za prej prodajale po raznih trgovinah gornjograjskega okraja po sezoni cesi. Ako Feli kdo izven okraja prevozi rasprodajo istih, nej blagovoli to neznaniti Savinski podražnici S. P. D. v Gornjem grdu. Vstopnice bi naj kupil vsek zaveden Slovenc in vsekad narodna Slovenka, četudi bi ne mogli ali ne mogla na „Pianinski sejm“, ker je disti doberk nazznamen na gradivo „Frischaufove kote“.

– Beseda ob Savinji. Polnolivni občinski odber trikrat izbran Rečica zbrina – v svoji javni roči dan 2. julija t. l. je storil nazznameno sledil valjni sklep: Vsi uradni dopisi se morajo na napravljeni kelicu, v kateri držači sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. S tem dinom je delo nača zavedna občina, ki se nad 25 let same slovensko uradnico, narodno posess in narodno podprtovostenosti. Tudi nača zavedna občina je stopila v vrsto enih, ki so pripravljeni ob vsemi prilikl poletiti „mal dar, doma ne aljer“. Delajojo po načetu, pa vedno, redine in zanesljivo – in uspeh ne izostane, ne more izostati. Zato kličemo vse slovensko občino, ne samo na Štajerskem, ampak po vsem Sloveniji, naj tudi one pomozajo sklep trikrat občine Kotica, ker je to dan nača narodne zavodljive.

V gornjograjskem okraju je še včina načnih občin uvidela to potrebo ter uvedla „narodno kolovranje do pred kraljico, nekoliko jih pa že vedno manjka v Štajerski teh zavednih bratoljubnih načnih narodnih pravic in svetinj. Temu treba napraviti kupec. Na nego, na delo, naj se bodo načne slovenske občine, ki bi svojih dopisov ne kolovrili z narodnim kolkom. Občinski oborniki poprinate se delo in stavitva predlogi naček v svojem starostništvu; bodo prepričani, da ga vedno povsed v vsejšem in izvedbenjem sprejme in izvede.

Kolovranje z narodnim kolkom provrči posamezni občini prav male troškov – k vključen nekoliko kren na leto. — Ako se pa ti nački od vseh slovenskih občin zberijo v Ljubljani, bodo dana družbi sv. Cirila in Metoda sredstva, da nam a tem dojemanj odprije par slovenskih koli ob jasnovani moči. Na delo torej, shranjuje male darove, droben prispevki v veliko ljubezenju za velike narodne zavodljene! —

— Iz Gornjegorajskih dolin. Ker smo zopet dobili odgovor na izvajanja g. Ig. Zavoljevika, včeločnega na Okonini, glede Steiniklsberjeve opoke, ki dovoljuje priprimiti sledete, da kontakno prepreči: Dejstvo je, da je načniči določeni posostnik Steiniklsberjeve opoke, ker mu je najbolj ugnajal. Že leta bi bilo v prihodku, da povezani rassodni notje narodnikom, da večaj si vse zlaste, kar se sveti, da ima blago tajega podjetnika včas le malenkostne in zavidne prednosti in da negledo tek tudi še lahko dobro shajajo z domaćim blagom, ake je dragate solida.

— V Rimsko toplice je prišel zagrebški nadškof Posilović. Ostane tu tri tedne.

— Iz Edzanašega mosta. Že nekolikrat je moral orodništvo posredovati pri izplačevanju hrvaških delavcev na nači postaji. Tako tudi pred nekaj dnevimi. Ali je tisto na drublo, da morajo delavci po dva dni žakati na svoje zadržane krene, ali ne, o tem si treba premisljevati. Dolavci se tudi pritožujejo, da se jim objavi 2 K 80 v plado, izplačata pa le 2 K 20 v. Toda gospoda pri Jazni Štefanici smatrajo dolavce da živijo in ne za ljudi, za stvar, katero lahko hkratiščajo in operharje kakor ajm drago.

— V Rajhenbergu zberuje v prostorih Pokletovje gospodske „Kmetka zvezna“ dne 28. t. m. Na skod pride državni poslanec dr. Ivan Benkovič. Pravil bo tam strmolčin „zavedna volček“, katero stopotnica „predlog“ je stavil v državno shoro . . . Samo to bo posabil povestiti, zedaj se spominja.

— Iz Breške. V nedolju, 14. t. m. je otvorila britška Posiljilica osntron Savo nad Kriko prijetno gostilne „Grid“. Celi dan je sicer nezumljivo doberale

menalnega Romantičen „Tesar Alej“, nad vse banalna „Anina prva ljubljence“ in vprav smeten „Dilektant“ (Roman Romanor = Mila Pugelj) pa so kričed dokaz za to, da je človek sicer lahko fin, hrdien poet, a da se Bogč ne sme pisati novel in črtic, če je samo „dilektant“. O knjigi senci so maramo izgubljati več besed, ker bi tudi najostrejša sodba bila premila. Analizirati bilo tako vse zavedenih del pa je presterino opravilo, da bi se nači dobrok v temu sila. — Če jo Matiči kai do njenega, dojeti dobrega imena, naj za pet raz botij ne „indaja na svetlo“ več tako makulatu.

— on —

(Literarni kritik za nač list ne piše g. Avgustič Žigovič v Gradiču, kar bi sekatori, ki mu to odijo, da je tudi nebotični, kar bi sicer spomnil. Da ne bo najljubih pomet, inžirjamo, da si g. Avgustič Žigovič v nobeni zvezci z nadimkem. Uredništvo „Domovine“)

— Brečlani pravijo, da je Bog postal nemščar, ker se nobena slovenska slavost ne more svršiti brez dejja — in je bila nemogoča zabava na prostem. Tem veseljju smo pa bili v notranjih prostorjih „Grič“.
Vojaska godba iz Karlovca je lepo v pridno svirala, močen domači pevski zbor pod spremnim vodstvom g. župnika Mariča je izborno pel; na večer, ko nam je bilo neko malo milejje, so zadigli v gozd nad „Gričem“ smatrali ogenj. Lep in prijeten večer so nam privedla breška narodna društva; prav mnogo gostov je prišlo iz Hrvatske, v lepem Mavlu se je odval „Samoborski Sokol“ vabil.

Brečlansov.

— Na Pristavi je obstrelil trž. pomočnik Fajt vselej neprevidljiv v Kočevjarji gostilni sedemletnemu domaču hčerkjo Zorko. Deklica bo umrla. Fajta pa so zaprli.

— Žretet. G. župnik Karba nas prosi konkitirati, da ni v pridihi dne 12. maja izstavljal stavko: 1. „Sedaj pa zadajo povem, da kdoč hode v pekel priči, naj voli Glaserja“ itd., kakor je poročal nač. dopisnik v št. 68 let. letnika, ne dobesedno in ne po pomenu.

— Grossna toča je razsajala okrog Pazina v Istri. Posamezni komadi so tehtali do 100 gramov. Uničila je vse pojike pridelek in trte. V Pazinu je toda polnila nad 500 tip na hilah. Gore so od toče bele kakor bi bil sneg padel.

— Iz Ptinja. Pijonir, kateri je 15. t. m. ustanil pri vojaških vajah, se piše Kari Ojstrček in je doma od Nove cerkve pri Celju.

— Strelič je udarila 9. t. m. v Dovedarsko hilo na Seniku in ubila posetnikovo seno, ki je sedela pri oknu. — V Lahonču je pogoril posnetnik Čatorč. Tudi pri njenem je udaril isti dan.

— „Sam jedol, sam pli, sam trebušek svoj redil!“ To je erbovno moralno načelo naših častnikov in prečastnih političnih zaprotinov v klerikalnem taboru. „Slovenec“ v svoji 158. številki piše: „Katoliško politično društvo Sloga“ v Ormožu, katero je pa še samo po imenu katoliško . . . Začilino je, da dà dr. Ploj in katoliško društvo „Sloga“ tiskati svoje plakate tankaj, kjer se tiska „Narodni list“ in „Domovina“. — Kaj ne da, ako bi dali tiskati svoje plakate v Mariboru v Cirilovi, ali pa v Ljubljani v „Katolički tiskarni“, bi o prictnosti „Sloge“ katolicanstva nikdo ne dvomil; edenštil bi se ji vpljal dr. Onšek, na njo in tudi drugi greh — za odpadke pa se to od nekaj moralni verniki nekaj plaževarji — stveda v dobre namene! Ta starčastična navada je še danes veljavna, vključ reformatizem, samo v dragi obliki. Dandasice, treba dati vse zaslužek samo katoliškim, duhovskim podjetjem, sicer je vera v nevarnosti!

— „Liberalni abed v Ormožu“. Pod tem naslovom priobčeno „Slov. Gosp.“ ravno tako zavito in nosorogino poročilo o „Sloginu“ shodi v Ormožu, kakor „Slovenec“. Pribito bodi le to, da poleten dopisnik-duhovnik, ki bi moral vendarje nekaj dati na resico, ako mu je vroča kaj na svoji svečniški časi, ni uvedel niti enega Plojevega dokaza in varoka, teme ni vstopil v „Slov. klub“. To, kar citamo v „Slov. Gosp.“, je le gorostenko zavjanje resnice, hajkanje kničkega ljudstva in odobravanje surovega nastopa velikodenških dirvikov.

— Nemška kultura v Mariboru. Razlika med slovensko posmijo in nemščinskim krajencem je to kaj lepo pokazalo minuli petek svetec v Mariboru. V Ferdinandovi ulici je čedan domovski kvartet napravil obdanopotovanji gospici lepo nedolžne soraadnico. Policija, ki

je stalno tu nameščena, ni imela povoda posredovati. Zato sta nastopila dva nemški junaka z divjim kraljenjem, nekako kakor če bi hotel kak grški sketeinci tekmovali s — slavki. In zabavljanja na „vindzire pakat“ — kandidi itd. seveda tadi ni manjkalo. Pa ne vprsto podoknjaričev, kaj še, junaka sta počakala lepo za plotom, da so se poveči poslovili. Ko nujni tuljenje ni moglo dosegati in oskrnuti pevskih učes — kako obzirno — spoznata konjenika z resorvo vred nemški (?) znajajoč mestna ter ga začela posdarjati.

Za nosove bi se prijela fantka, ker vama pevci niso mogli več naviti mokritih učes, in držale bi „ksundi“ najprijetnejše vrste v „najbolj nemškom mestu“, ki poklada propadom kandidat prasemške pasme na astrojenem kodo obilj častnega meščanstva! Ljubljanski, magači ruhig sein . . .

— Ekskluziva stavka v Mariboru je trajala le 4 dni in se je končala ugodno za sidarje. Dosegli so najmanjšo dnevno plačo 350 K. Delo se prične ob 7. uri zjutraj in konča ob 6. uri uvečer.

— Nemški Gradelc. Dne 19. marca je prišlo na graski postaji do stopoda med nemškimi in laškimi dijaki. Laši so spremljali nekoliko tovaršev, edenjakojec z brzovlakom v domovino na postajo. Govorili so med sabo, neveda italijanski ter klicali odhajajočim v slovo: „Riviera!“ — Nemški dijaki so govorili nemški in pondravljali svoje odhajajoče prijatelje s „hell!“. To jim pa ni bilo prav, da so Laši laški govorili, zato se najbolj junaklji in najbolj oliknici Nemce zaderje nad Italijani: „V Gradelcu se sme samo po nemško govoriti.“ — Na to me je dal Italijan Stoffella v svojem in v svojih tovarševih imela edin mogoč in uvesten odgovor, namreč gorka zakusnica. Nasatal je preprič. Nemci so spravili nazabavenci Južne teleznicice v restavracijo ter je tam zaprl. Laši pa so pa in prišli tudi tja za zajmi. Vendar se je preprič v prepot, pobili so nekoliko stolov, štip in pliškov, resa skrapljaj za 54 K vrednosti. Nemci so trdili, to priča o njih velikem jašku, da so moralni miditi, da kujejo Italijani preti njim tajne napake in zarote, ker so tiso med sabo govorili in kazali na nje. Nemški dijaki so posmagali tudi nastakarji in dijaki in tako se so z udruženimi močmi premagali sovražnika — grezenga Italijana. Dne 18. t. m. je bila sodna razprava. Človek bi mislil, da so Nemci krivi, da se je preprič zadel, ker so hoteli kršiti osnovno pravost Italijanom ter jima prepovedati govoriti italijanski med sabo, čet, da se v Gradelcu niso le nemški govoriti. Pa pokazalo se je, da so Nemci nedolžne sirote v italijani grozni, nevarni ljudje. Po tem spoznanju so tudi obsoobili: Domazosovčki in Stoffello na 3 meseca zapora in 100 K globre, grofa d'Albertija na dva meseca, Pipera in Mendlerja vsakega na 6 tednov zapora.

To je zoper en dokaz več, da so Nemci tako maleknosti, tako nestripi in nesposusi, da onemogočajo drugim narodnostim življenje v njihovih mestih in da jo vseledi tako skrajna čas, da so dajo nemškim narodnostim domače univerze.

— Marijino Celje. 750 let je preteklo, kar obstoji marijacijska bolja pot. V tem dandasice neizmerno bogaten svetlico se bodo vršili dolge in sijajne cerkvene slavnosti, na katere rabijo katoličke romarje od blizu in v dalj. Tudi Slovence vabijo, naj se trumoma podajo tja, po vseh cerkvah in ljudje spodbujajo za to boljo pot in gotovo se bo tudi na stotiso naših ljudi vdalo tem vabilom in pojde. „Slovenec“, glavno glistno duhovstvo in cerkev, je prinesel dolg avodnik o romanju dr. Leagerja (v avtomobilu)

raznih grofov, baronov, škofov, jezuitov in ranjnik klerikalnih politikov v Marijino Celje. Pridigli so o tej prilici samo jesnitje. Pater Abel je dejal, kakor poroča „Slovenec“: „Kričanski modje, ven s praktičnim kričanstvom. V rodbine in v javno življenje s praktičnim kričanstvom!“ Te besede morajo pač v prvi vrsti na bogato romarsko svetisko, v katerega začladnici le že in trohne milijoni v zlatu, srebrn, dragih kamni, svili in brokatu, skratka, v darovih, katere začlado „vernik“ iz vseh slojev prebivalstva in iz vseh delov sebi. Bi le bilo to „praktično kričanstvo“, skoči bi se te mrtve zaklade prodalo ter s tem denarjem ustvarilo kako podjetje, katero bi dajalo svetisce dobičke, obenem pa tudi ljudem kaj zaslužka? Patron se brez dela tudi tako dobro godi, da se jim boljše goditi ne more — toda ker se pater Abel govoril o „praktičnem kričanstvu“, naj bi se obrnil v prvi vrsti na gospodarje teh mrtvih zakladov. One slovenske romarje pa, ki pojdejo menda v Marijino Celje, opozarjam na to, naj si prizadevajo, da se jim dovoli ogledati si to zakladnico, da bodo imeli vasi slaboten pojem o tem, koliko posvetnega blaga in bogastva zmosijo ljudje marijacijskim posredovalcem za dobra mesta — v nebesih.

— Poljedelska razstava. Tri podružnice Štajerske knetijske družbe, Domersbachau, Irdning in Pirigr predre 19. in 20. oktobra majhno poljedelsko razstavo v Irdningu. — Ali bi se bilo kaj takega tudi v posameznih okrajkih na Sp. Stajerskem mogoče?

— Letodelci Šteter. Kakor se poroča poljedelskemu ministerstvu, imamo letos splošno srednje dobro letet. Plenica je najboljša na Korolčku, najslabša v Galiciji. Povod drugog je srednja. R1 kaže povod srednje dobro; največ je za početa. Ženski ječmen je bil letos splošno slab; izvrstno se bode obnesel jari ječmen, isto jara R1 je plenica. Ocenja stoji dobro. Najboljši dobiček bo letos vrgel krompir. — Detelje in sena ne bo preveč; upati je, da bomo imeli dobro otaro. — Vina bo veliko v Dalmaciji in na Spodnjem Avstrijskem. — Sadja ne bude letos nikjer v Avstriji.

— O trenutnu. V sredo je razsajala na Dunaju in v okolici silna nevihita. V nitri letečih mestnih delih se je usnalo toliko vode po cestah, da voda v mnoga stanovanja. V okraju Horenšla je tekla voda v neko zavetišče na najdenke: vse otroci so morali iz hile. Na Franc Jozefovi teleznicni so ustavili pomoč ves promet; voda je tekla pri Klosternenbergu čez teleznicno. — Vihar s silnim dejetjem in točo je razsajal okrog Tabora na Češkom.

Kranjska.

— Proška za samoslov. poslene napise v Ljubljani, katero je izročil član Hribar det. odbora kranjskega, nosi 7172 podpisov. Nabirajo se podpisli še nadalje. Nemci rabi tega po „Tagessporti“ in „Tagblattu“ v Gradelcu silno panjejo.

— Proti sabiranju za „zamorčke“ se obrača „Sl. N.“ v posebni novici. Prav! Naj bi dobila dotlej — lepe — zmeske nača „Družba sv. Cirila in Metoda!“ Kaj nam mari zamorčki! Vrh tega pa se po obradajo tista lepe krouže ne samo za krčenje zamorčkov temveč s tem glavno za povraćanje prekomorskih posestev različnih velovrstov.

— Organizacija Kočevcev. Pred kratkim so se sedli v Kočevje zastopniki celo kočevske dodeljave, predsednik kranjske knetijske družbe pl. Detela, dodelni odbornik grof Barbo in odpeljavec „Slođmarka“. Posvetovali so se

o gospodarski organizaciji Kočevjarjev in o pospeševanju gospodarskih koristih. Sklenilo se je, ustanoviti kolikor močne veliko podružnic kranjske knetijske družbe in zdržati potem nove vse v posebno zvezno s sedežem v Kočevju. Tedi hočejo nastaviti posvetnega potencialnega učitelja. Sklenilo se je tem potem pospeševati poljedelstvo in gozdarstvo, govedarstvo in svinjarstvo, nakupovati seme, ovočna in gondra drevesa, poljedelske stroje in metna gnojila. Kranjska knetijska družba bo skrbela za ustanovitev medsebojne tišinske zavrnovarilnice, kočevska hranilnica bo ustanovljala rajhačanovka, „Slođmarka“ bo dajala kmetom suh denar.

— Tako se mora organizirati majhni narodje in doseg narodnih pravic in gospodarskega blagostanja. Spodnještajerski Štencisci, vzemite si Kočevjarje na vragod. Seveda stoji na poti našemu narodnemu razvoju srečna in koristolovna klika višje duhovčnine — pa zdrav narod jo more in mora premagati, skoči hoče diveti!

Primorska.

— Umrjenec je bil v Trstu zoper jeden kotičnjak. Streljali so na njega kakor zadnjič na Praznika neznanici zločinci z voza.

— Iznašča. Poletni tehnični uradnik v Trstu g. M. Slavič, Istrijan, je iznaili jako praktični stroj za občuvanje telefonov in brzovlakov postaj pred streljo. Angleška tvrdka Holtappel mu ponuja za izumjbo 180.000 K.

Koroška.

— Celovec. Takajnja gimnazija je šele v minulom šolskem letu 490 dijakov. Med temi je bilo 89 Slovencev, ostali so bili po materinskih Nemci. Maturantov je 46, med njimi 7 Slovencev. Filozofijo si je izvollilo 10 maturantov, juš 9, bogoslovje 4, medicino 5, službo pri teleznicni 4, poljedelstvo 2, gospodarstvo 1, tehniko 2 in 8 jih vstopi takoj po matri v uradno službo. Izmed Slovencev vstopila 2 z teleznicami, 2 sta si izvolila za nadaljnji študij poljedelstva, 1 bogoslovje, 1 tehniko in 1 medicino.

— Celovec. Po poročilu „Kärntner Tagblatta“ so ljudeškošolski učitelji zadnje dni minulega šolskega leta v petje pridno povečali avstrijsko himno, ker pride cesar na Korolčko, so se tudi ti vsemenski ptički spomnili na svoje avstrijsko državljansvo. Tako predstavili so vendar niso, da bi z vahtaro pozdravili na koroških teh avstrijskega vlastjarja!

— Vernikovo puškarino v Borovljah je kupil poseben slovenski konzorcij, ki se je v ta namen ustanovil po prizadevanju Hribarja in odvetnika dr. R. Müllerja v Celovcu. Tako je to podjetje ostalo v slovenskih rokah.

— Za ljudske kajitnice na Korolčku so darovali nadalje: G. Josip Hafner, mag. odčitelj v Ljubljani, tri zvezke krasno vezanih „Poem S. Simon Gregorčiča“; gg. Ramovič in Majaron, dajki v Borovnici na Notranjskem, slednje knjige: Jos. Kostanjevec: „Iz knjige življenja“, G. Gangl: „Slava Prederma“, I. in II. zvezek „Prevodov iz svetovne književnosti“, VIII. zvezek „Krasnove knjižnice“ in XVIII. zvezek „Zabavne knjižnice“. Prisrčna hvala! Prispevki v denarju in knjigah, primerni za ljudske knjižnice, blagovljivo naj se postavi na nadol: iur. Rafko Petrič, na Lešah, p. Prevalje, Koroška. Za slov. akad. fer. društvo

„Goratan“:

— iur. M. Petrič, predsednik. — Slov. akad. fer. društvo „Goratan“ pride v nedeljo, dne 21. julija dopoldne ob 10. uri v Kramarjevi gostilni v Šmarjeti v Rožu svoj letni občinski zbor z občajnimi sporedom. Pri-

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

za katero jamčijo okraji: **Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah, Vrancje** za popolno varnost vlog in za njihovo, po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, ima sedaj hranilnih vlog **4,000,000 K.**

Hranilnica posluje s strankami vsak **torček in petek** dopoldne, za druga opravila pa je urad odprt **vsek dan** ob navadnih uradnih urah. **Hranilne vloge** obrestuje po **4 odstotke** in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje hranilnica **rentni davek sama** in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobe iste popoloma nad **4 odstotke obresti**.

Izposjujejo pa od dne 1. januarja leta 1905 na zemljisko varnost **po 4 tri četrt odstotkov**, občinam in korporacijam navedenih petih okrajov po **4 in pol odstotkov obresti**.

13. 82-29

— Najprimernejša darila za gledali, brmo II. 20 —
Singerjevi šivalni stroji

stroje do največje trvlosti ter so vsakomur v uporabi.

Brezplačni posk v davanju in vseh nadaljnjih modernega in usotenega vozovanja —

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delišča družba šivalnih strojev
CELJE, Kolodvorska ulica štev. 8. 11. 82-29

Ven z blagom

kadar gre sezija proti koncu, je moj namen, zaradi tega prodajamo do 1. septembra po čudovito znižanih cenah. Vsaki prvi teden v mesecu velika prodaja ostankov .

R. STERMECKI CELJE

Trgovska hiša manufakturnega in modnega blaga na dobelo in drobno.

14. 82-29

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši

Narodni dom

Posojilnica uraduje vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznike.

POSOJILNICA V CELJU,
ki je bila leta 1881 z neomejeno zaveto ustanovljena,
stoji sedaj nad **4100** zadržnikov, kateri imajo vsega
nad **22.000 K.** vplatnih deležev ter ima sedaj nad
6 1/2 milijona krov hranilnih vlog in nad

330.000 krom
reservnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, aki tuji ni član zadruge ter jih obrestuje po **4 1/4 %**, posojilnica plačuje

rentni davek
sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osobni ali hipotekarni kredit proti **5 1/2 %** in **5 %**, obrestovanju. 14. 82-29